

stoji moder in premožen mož, iskren za vsaki kmetijski in obrtnijski napredek in še posebno za svilorejo: gosp. Fidelis Terpinč, ki bo gotovo na vso moč si prizadeval, da se važni svēt žl. gosp. Langerja kakor koli izpolne. Ko je l. leto kranjska kupčijska in obrtnijska zbornica vprašala kmetijsko družbo, naj ji popiše stan murb in sviloreje na Kranjskem, ji je izpolnila željo to, dodala pa še te besede: „Kmetijska družba je storila svojo dolžnost in jo spolnuje še zmiraj, da se čedalje več sadi murb in izreja črvičev. S tem je, kar se tiče gospodarske strani, njeni poklic prav za prav pri kraju. Za tem pa se začne obrtnijska stran; ta bi bila naloga sl. obrtnijske zbornice“. Gotovo najbolje bi bilo, da se ustanovi posebna družba svilorejna, in da se ta reč prevdari v prihodnjem zboru kmetijske družbe. Izglede imamo na Štajarskem in Koroškem.

Od goveje kuge na dalje.

Z govejo kugo smo — hvala Bogú! za zdaj pri kraju; le ovčja je še v Šneprskem gojzdu in v Zagurji.

Skušnja v Preloki, kjer je po ukazu c. kr. ministerstva bilo z ovčjo kužnino cepljenih 4 goved, je pokazala, da se prime bolezen: eno cepljeno govedo je zbolelo. Kako se bo obnesla druga skušnja v Zagurji, kjer se je cepilo troje goved, nam še ni znano.

Poslednji dopis c. kr. general-komande zagrebške od 13. dné t. m. je še zmiraj malo vesel.

V sluinskem in gradiškanskem polku vojaške granice se goveja kuga še zmiraj razširja, v 2. banskem pa celó hudo divjá. Ovčja kuga malo po malo pojemlje.

Na Turškem v Bosni še zmiraj ni upanja, da bi kuge bilo kmali konec. Zdaj se začanja še celó v takih goratih krajih, kjer je dosihmal ni bilo. Vse ne pomaga nič: Turek meče svojo mrho še zmiraj v reke, da so vse kužne. Vojaki vojaške granice so poleg rek postavljeni, da stražijo na to, ako priplava iz Bosne kaka mrha po vodi, da je ne pustijo dalje. — Tudi v Bosni se širi kuga od ovác do goved, in od goved do ovác. V Bosno poslani c. k. vojaški zdravnik je zvedil, da goveje živine je ondi pokrepalo že 3 četrtine, ovác pa tretjina. Med kozami omenjeni zdravnik ni zapazil kuge.

Ker imamo tedaj Kranjci v vojaški granici kugo še zmiraj blizo sebe, ostro moramo še zmiraj paziti, da nam pošast ne pride čez mejo. Zatrli smo hvala Bogú! s skrbnim ravnanjem kugo med govedi zdaj — al dokler pri sosedu gorí, nismo še varni.

Iz razstave hamburške.

Predsednik kranjske kmetijske družbe gospod Fidelis Terpinč je za svojo izložbo počasten z veliko bronasto svetinjo. Posebno hvaljene so bile sledeče stvari: lanska njegova svila, letošnji kokoni, volna njegovih jezerskih ovác, ozimni ječmen letošnji, koruza, riček, cizara, ajda, rež itd.

Na Goriškem je g. Licen iz Rifenberka prejel malo bronasto svetinjo.

Iz Štajarskega so za izvrstne vina prejeli veliko bronasto svetinjo: Kajetan Faber iz Maribora, vitez Kodolič iz Radgone, A. žl. Schenk iz Lukavec, grof Meran, o. o. benediktinarji v Admontu, malo bronasto svetinjo pa Vincenci Čebul.

Na Koroškem je za mnogovrstno čbelarsko pripravo veliko bronasto svetinjo prejel J. Nachtmann.

Kratek razgovor o važnosti trgovine in brodarstva.

J. G. V. — Razun pridnega poljedelstva, obilnega pridelovanja sirovih obrodov in pa njihovega umetnega prenašanja (obrtnije) sta človeštvu v korist in blagostanje ali sploh za obogatitje vsake države, kakor nam skustvo prav bistro kaže, najbolj občiren, izdaten in sposoben pripomoček trgovina ali kupčija in trgovsko brodarstvo. Po vsi pravici so ju tedaj mnogi učeni in vrli možje opisovali v svojih knjigah kot zeló važen izvir in plodovito podporo napredka v poljedelstvu in obrtni, bodi si s spečevanjem njenih pridelkov za gotovi denar ali za kakoršen koli drug dobiček. Umna raba tega in unega pa prinaša neizmernih dobrih pripomočkov za povzdigo in ustanovljenje vsestranskega občega blagostanja državnih prebivavcev.

I. Trgovina.

Trgovina je preména blaga razne baže med prebivavci naše zemlje. Po nji jim je mogoče, prejemati od bližnjih ali daljnih strani potrebnih ali saj njim prijetnih in ugodnih pridelkov, ki se v njih deželi sceloma ali v zadostni množini ne nahajajo, in pošiljati namesti njih v omenjene druge dežele svoje lastne pridelke, ki so tam potrebni, če se jih sicer le oni sami lahko znebivajo. Ravno po tem moremo se prepričati, da prebivavci mrzlih severnih krajev naše zemlje vživajo ali rabijo za svoj lišp in sploh za svojo zadovoljnost stvari, ki navadno se pridelujejo le v toplih deželah, to je, po deželah toplega podnebja. Zapazujemo pa tudi prikazen ravno narobne v tem oziru, prikazen namreč, da prebivavci toplih krajev prejemajo marsikaterih sirovih ali tudi še drugih reči iz mrzlih dežel za svojo potrebo kakor si bodi. Očitno je po tem, da trženje ali kupčevanje je nekaj sploh naravnega in potrebnega ljudem po vsem svetu, in da je tako tudi od nekdanj bilo. Saj nam potrjuje povestnica, da je ni skoraj dežele in da je ni bilo, kadar koli si bodi, če še tako nevažne, da bi ne bila imela kakih trgovskih opravil z drugimi deželami. Tako nam je, na primer, znano, da ljudje izhodnih ali jutrovih krajev, zlasti Egipčanje, so že v starodavnih časih imeli navado, kakor jo imajo še dandanašnji, potovati v druge strani zavolj trgovanja, zedinjeni v karavane, to je, v večje trume pod svojim voditeljem in pa pod varstvom primerne čete vojaške, njih spremljevalke. V teh potovanjih so se od nekdanj posluževali, kakor se še vedno poslužujejo, velbljudov ali kamel, ki jim Arabci po vsi pravici pravijo „puščavne ladije“, ker te živali so največ sposobne za prenašanje blaga čez kraje, ki so brez rastlin in brez vod. One niso samo zeló zmerne, maloješče in vajene stradanja, temoč imajo tudi v svojih grbih neko skladišče za shrambo živeža potrebnega jim pozneje na poti, in posebno mnogo celic (posodic), v katerih hranjujejo vsesano vodo tudi za občasnó prihodnjo potrebo.

Ravno po takih izgledih si moremo pa tudi razjasniti važno prikazen, da so si že v nekdanjih časih, to je, že veliko let pred Kristusovim rojstvom, posebno Egipčanje pridobivali obilnih, krepkih in zdatnih pripomočkov vsake baže za povzdigo svoje omike, in pa za razvijanje onega lišpa v svoji deželi, v katerem stara povestnica marsikaj pripoveduje, češ, da jim je ta trgovski posel prinašal veliko bogatije, ravno kakor jo vtegne sploh tudi nam prinašati še dandanašnji, ako jo le državne vlade krepko podpirajo, kakor gré, — ako se vrh tega trgovci umno vedejo v svojem opravilu, in ako jih pri tem ne zadevajo nagle in neprevidljive nesreče, postavimo, vojske ali druge nezgode.

Trgovina zahteva rabo posebnih in mnogoterih močí, ako hočemo, da ima dober in obstaven vspeh, to je, da